METSÄTALOUS

Metsänhoidosta pitäisi päästä metsänomistajien hoitoon. **PROFESSORI RISTO SEPPÄLÄ**

Tutkijat haluavat kuutioiden tilalle eurot

Metsäalalla toiminta lähtee liikkeelle puukuutioiden kasvattamisesta. Tutkijat haluaisivat nähdä niiden tilalla metsänomistajien ja teollisuuden asiakkaiden tarpeet. Motteja parempana mittarina he pitävät euroja.

JAANA KANKAANPÄÄ

Metsä ei ole vain motteja. Tutkijoiden mukaan olisi parempi pohtia, miten metsästä irtoaa euroja.

”Metsäalan pitäisi pohtia palveluja kysynnän lähtökodista. Kuutioiden kasvattamisesta ja tonnien tuottamisesta pitäisi siirtyä euroihin”, tiivisti professori **Risto Seppälä** Ihminen ja metsä -seminaarissa Helsingissä maanantaina.

Seppälän mukaan metsäalan ongelmana ei ole ideoiden puute, vaan rohkeus toteuttaa niitä.

”Firmojen talousjohto pakottaa pelaamaan varman päälle. Edes uusien innovaatioiden kanssa ei haluta ottaa riskejä.”

Ohjelmia riittää

Yhdeksi alan ongelmaksi Seppälä nosti erilaisten metsäohjelmien ja strategioiden ja hankkeiden runsauden. Tässä maassa laaditaan ohjelmia ohjelmien päälle. Se voitaisiin lopettaa ja katsoa, mitä tähän asti suurella vaivalla laadituissa ohjelmissa on sisällä.

Juhlapuheissa on jo pitkään odotettu puurakentamisen läpimurtoa. Sille olisi kiistämätön ekologinen peruste. Puurakentamisen yleistyminen on silti tapahtunut hitaasti.

Seppälä ei usko, että puutuoteteollisuus lyö itseään läpi nykyisellä rakenteella. Menestys edellyttäisi suurteollisuutta.

”Meillä on noin 40 teollisuussahaa. Sama tilanne paperiteollisuudessa oli kymmeniä vuosia sitten. Sen jälkeen jäljelle on jäänyt vain muutama suuryritys.”

Myös metsätutkimuksessa ongelmana on keskittyminen kuutioihin metsänomistajien sijaan. Siksi metsänomistajien sieluneläimä on jäänyt hämäräksi.

”Metsänhoidosta pitäisi päästä metsänomistajien hoitoon. Tarvitsemme tietoa tulevaisuuden metsänomistajien ajattelusta, odotuksista ja käyttäytymisestä.”

Heikko vetovoima

Metsäalan koulutuksen tasoa seminaarilaiset pitivät hyvänä. Ongelmana on metsäalan heikko vetovoima.

Siihen yksi syyllinen saattaa olla, että vastavalmistuneilla on työttömyyttä ja alan kausi- ja suhdannevaihtelut ovat suuria. Yleisesti voidaan silti sanoa, että metsäalan koulutuksen saaneet ovat työllistyneet hyvin.

Metsäalan koulutusta tutkineet **Eila Lautanen** ja **Mika Rekola** korostivat metsäenergian korjuuta. Sen lisääntyminen tuo työtä metsäpäähän. Heidän lisäkseen tarvitaan koko energiapuun hankintaketjun kattavaa osaamista.

Myös koneellisen istuttamisen ja taimikonhoidon työmäärien odotetaan lisääntyvän. Sen sijaan kannonnostoon metsäalan toimijat eivät usko.

”Kannonnosto vähenee ympäristöpaineen takia. Metsäyhtiöiden näkökulmasta sen kannattavuuskin on heikko”, tutkijat totesivat.

Myös miestyönä tehtävä puunkorjuu vähenee edelleen. Puiden korjuun hallitsevia metsureita kuitenkin tarvitaan myrskytuhojen korjuuseen sekä tonteilla ja muissa erityiskohteissa tapahtuvaan puiden kaatoon.

Kielitaito käyttöön

Käytännön töissä paikkatiedon merkitys kasvaa koko ajan. Se liittyy entistä ohuemmiksi vuoltuihin organisaatioihin.

Yhä useammin ei ole enää erillisiä korjuu- ja metsänhoitomiehiä. Sen sijaan samat miehet toteuttavat ja suunnittelevat erilaisia asioita.

Kielitaitoa metsissä tarvitaan nykyistä enemmän. Metsätöitä teetetään jatkossa entistä enemmän vierastyövoimalla. Sen seurauksena etenkin Etelä-Suomessa metsäammattilaisilta edellytetään kieli- ja neuvontataitoja.

Seurustelua puiden kanssa

Puheenjohtaja **Asko Piirainen** Koneyrittäjien liitosta pohti, sijaitsevatko metsäalan oppilaitokset väärissä paikoissa. Nykynuoret eivät välttämättä halua opiskelemaan keskelle korpea.

Hän toivoi, että mielikuva metsäalan työpaikoista muuttuisi nykyaikaisemmaksi. Konekuskin työ pitäisi nähdä normaalina päivätyönä, joka sopii kaupunkilaisillekin.

Ostopäällikkö **Risto Nurmela** Stora Ensosta kertoi metsäalan opiskelijoiden osaavan seurustella metsän ja tietokoneiden kanssa. ”Puutteita alkaa löytyä, kun nuori työntekijä lähetetään puita ostamaan. Hänelle pitää opettaa, miten metsänomistajaan saadaan yhteys.”

Nurmelan mukaan olisi hyvä, jos kaikilla metsäalan työntekijöillä olisi metsätietojen lisäksi hyvät vuorovaikutustaidot.

”Jos esimerkiksi koneenkuljettaja on supliikkimies ja osaa sopivasti jututtaa ja kertoa hakkuun työvaiheista metsänomistajalle, seuraava puukauppa on yleensä turvattu.”

JARMO PALOKALLIO

Valiokunta puoltaa metsälakeja

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta puoltaa metsälakien uudistamista. Se esittää silti pieniä muutoksia sekä metsälakiin että metsätuho- ja metsänhoitoyhdistyslakeihin. Eduskunta käsittelee lakeja tänään keskiviikkona.

Uuden metsänhoitoyhdistyslain perustelujen mukaan hallitus haluaa palata asiaan viiden vuoden päästä. Silloin katsottaisiin, onko kilpailu vapautunut toivotulla tavalla.

Maa- ja metsätalousvaliokuntaa vetävä **Jari Leppä** (kesk.) toteaa, että kyseinen kohta aiheuttaa epävarmuutta ja että se voi haitata yhdistysten toiminnan kehittämistä. Valiokunta haluaa siksi lain voimaan normaaliin tapaan.

”Metsänhoitoyhdistyslakia voi muuttaa tarvittaessa. Siten perustelujen maininta on tarpeeton”, valiokunta toteaa.

Metsälain osalta valiokunta on huolissaan metsän uudistamisesta. Se haluaa siksi korottaa vakiintuneeksi luettavan taimikon pituusvaatimusta 40 sentistä puoleen metriin.

Lisäksi valiokunta edellyttää, etteivät vesat ja siemensyntyiset lehtipuut tavoita havupuuvaltaisilla taimikoilla istutustaimia ja uhkaa niiden kehitystä.

Valiokunta puuttui myös erityisesti tärkeiden elinympäristöjen rajaan. Lakiesityksen mukaan käyttörajoitusten metsänomistajille aiheuttamien taloudellisten vähäisiksi katsottavien menetysten raja olisi 4 000 euroa. Valiokunta laskisi metsänomistajien piikkiin jäävät menetykset 3 000 euroon.

Metsätuholain osalta valiokunta puuttui rangaistussäännöksiin. Valiokunta haluaa, että rangaistukset sidottaisiin tahallisuuteen tai törkeään huolimattomuuteen. Hallituksen ehdotuksessa rangaistus voisi seurata pelkästä huolimattomuudesta.

JARMO PALOKALLIO

Metsästäjäliitto uudistaisi karhuvyöhykkeet

Suomen Metsästäjäliitto pitää karhukannan hoitosuunnitelmaa vanhentuneena.

Liiton mielestä vakiintuneen kannan alueet, levittäytymisvyöhykkeet ja kehittyvän kannan alueet pitäisi määritellä uudelleen vastaamaan nykytilannetta. Karhut ovat runsastuneet etenkin Keski-Suomessa ja Länsi-Suomessa.

Susikannan sääntelyä Metsästäjäliitto joustavoittaisi nykyisestä. Liitto asettaisi tavoitteeksi vuosittain 30 prosentin kannanvähennyksen.

Ilvesten kannan kasvu tulisi pysäyttää pyyntilupia lisäämällä, ja ahmoille tulisi voida myöntää poikkeuslupia, Metsästäjäliitto ehdottaa.

Ehdotukset ovat osa suurpetopoliittista kannanottoa, jonka Metsästäjäliitto vahvisti liittokokouksessaan Mikkelissä lauantaina.

Liiton hallitukseen valittiin uutena jäsenenä **Juha Sormunen** Lappeenrannasta. Pois jäi **Sirkka Kyrö** Lumijoelta. Muut hallituksen jäsenet jatkavat toimessaan.

Metsästäjäliiton puheenjohtajana jatkaa **Lauri Kontro**, joka toimii myös Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittajana.

HENRIK SCHÄFER

Metlan, MTT:n ja RKTL:n toimipaikat 2013

Metsäntutkimuslaitos, Metla

1 Vantaa
2 Haapastensyrjä, Läyliäinen
3 Evo, Lammi
4 Lapinjärvi
5 Ruotsinkylä, Tuusula
6 Solböle, Raasepori
7 Tuorla, Piikkiö
8 Joensuu
9 Punkaharju
10 Suonenjoki
11 Nurmes
12 Parkano
13 Kannus
14 Tampere
15 Multia, Keuruu
16 Rovaniemi
17 Kolari
18 Oulu
19 Paljakan ympäristönäytepankki, Puolanka
20 Pallasjärvi, Muonio
21 Salla

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus, MTT

40 Helsinki
41 Hyvinkää
42 Jokioinen
43 Kannus
44 Laukaa
45 Maaninka
46 Mikkeli
47 Oulu
48 Piikkiö
49 Rovaniemi
50 Ruukki, Siikajoki
51 Seinäjoki
52 Sotkamo
53 Vihti
54 Ypäjä

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, RKTL

22 Helsinki
23 Rymättylä
24 Turku
25 Evo
26 Jyväskylä
27 Laukaa
28 Saimaa, Enonkoski
29 Joensuu
30 Tervo
31 Merenkurkku, Vaasa
32 Kainuu, Paltamo
33 Oulu
34 Perämeri, Keminmaa
35 Taivalkoski
36 Kuusamo
37 Inari
38 Porontutkimusasema, Inari
39 Tenojoki, Utsjoki

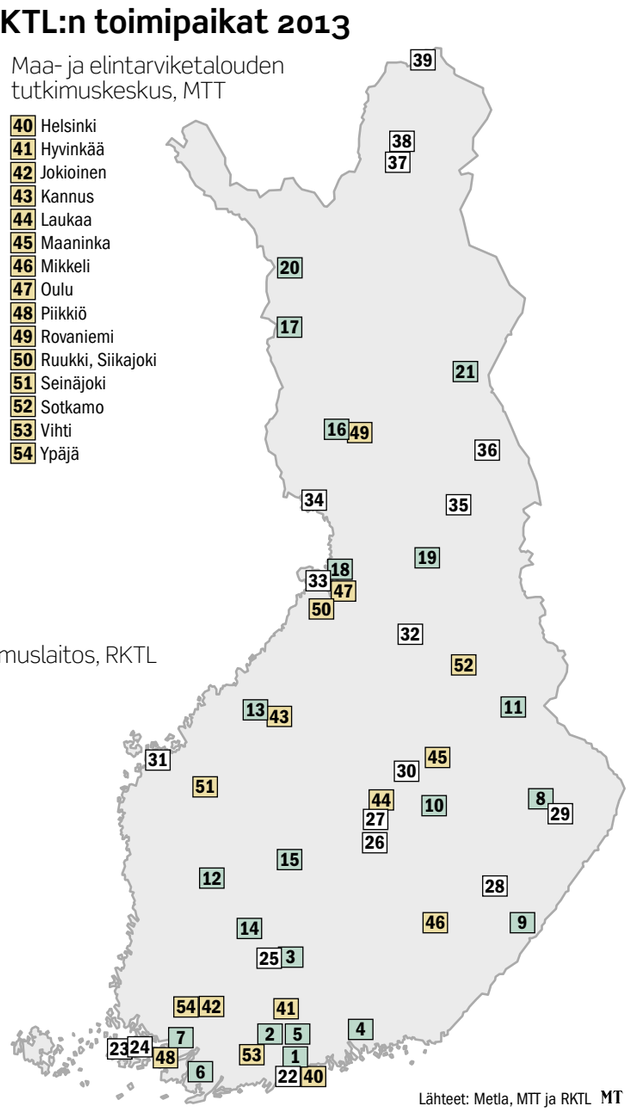

Lähteet: Metla, MTT ja RKTL MT

Luonnonvarakeskus karsii toimipaikkoja

Vuonna 2015 aloittava Luonnonvarakeskus karsii toimipisteitä maakunnista ja keskittää toimintaansa yliopistokaupunkeihin. Uuteen tutkimuskeskukseen yhdistetään Metsäntutkimuslaitos, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus ja Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos.

”Tutkimuslaitoksilla on tällä hetkellä jopa viitisenkymmentä toimipistettä. Selvää on, että osa niistä lakkautetaan”, sanoi projektia vetävä **Hannu Raitio** Ihminen ja metsä -seminaarissa Helsingissä maanantaina.

Raition mukaan uudelle laitokselle laaditaan parhaillaan talous- ja rakenneohjelmaa. Se sisältää ehdotuksen uudesta toimipisteverkostosta. Ehdotus valmistuu keväällä.

”Pitkällä aikavälillä maakunnista katoaa väistämättä pieniä toimipisteitä. Tutkimus keskitetään suuriin kokonaisuuksiin yliopistopaikkakunnille.”

”Tämä on tulenarka asia, sillä mikään kunta ei halua luopua työpaikoistaan. Asia pitää siksi miettiä tarkkaan ennen lopullisia päätöksiä. Päivänselvää kuitenkin on, ettei joka kylässä voida toimia.”

Maakuntia asiasta kuullaan tammikuussa.

Raitio odottaa, että tutkimuslaitosten osaamisen yhdistäminen hyödyntää tutkimusta. Samalla mahdollinen rahoituspohja laajenee ja kustannustehokkuus paranee.

> Tämä on tulenarka asia, sillä mikään kunta ei halua luopua työpaikoistaan. Asia pitää siksi miettiä tarkkaan ennen lopullisia päätöksiä.«
>
> HANNU RAITIO

Toisaalta pelkona on, että suuresta laitoksesta tulee entistä jäykempi ja hitaampi. Kaiken lisäksi sisäinen kilpailu rahoista voi halvaannuttaa toimintaa.

”Näen tämän silti suurena mahdollisuutena. Jatkossa tutkijoilta vaaditaan todellista rohkeutta hypätä uusille alueille.”

”Enää ei riitä, että tietää jotain. Siitä pitää myös seurata jotain”, tiivisti Raitio.

Raitio vetää Luonnonvarakeskuksen perustamishanketta virkavapaalla Metsäntutkimuslaitoksen ylijohtajan tehtävästä.

JARMO PALOKALLIO

KOMMENTTI

Klusterista substanssiosaamiseen

Metsämiesten Säätiö täyttää 65 vuotta. Säätiö edistää hienolla tavalla metsäalan koulutusta ja tutkimusta sekä työhyvinvointia. Tukea on riittänyt myös metsäkulttuurin ylläpitoon.

Oiva esimerkki säätiön toiminnasta on maanantaina Helsingissä järjestetty metsäalan tutkimus- ja koulutusseminaari. Se keräsi salin täyteen ja keskustelu jatkuu vielä pitkään.

Säätiön edeltäjän toiminta helpotti sotavuosien ruokapulaa. Vuonna 1940 aloittanut Metsätyömaiden muonitustoimisto jakoi läskiä vuoteen 1948. Sen jälkeen muonitustoiminnasta kertyneet varat sai hoitaakseen yleishyödyllinen Metsämiesten Säätiö.

Ensi vuodelle säätiö myöntää apurahoja 1,4 miljoonaa euroa.

Tuetut hankkeet ovat kiitettävän monipuolisia. Takavuosina kaupungilla tosin naureskeltiin, että myönnetty tuki oli suorassa suhteessa siihen, montako kertaa sana ”metsäklusteri” hakemuksessa esiintyi.

Maanantaina metsäklusterista ei taidettu puhua enää kertaakaan. Seminaarissa jaetun materiaalin perusteella viimeaikoina rahoitusanomuksissa on kannattanut klusterin sijaan korostaa metsäalan substanssiosaamista.

JARMO PALOKALLIO

METSÄSTÄ LYHYESTI

Kapasiteettipula estää rakentamista

Lakea Oy:n aluepäällikkö **Jouni Liimatainen** valittaa kapasiteettipulan hidastavan puurakentamista.

Liimatainen nosti asian esiin Seinäjoella kuusikerroksisen puukerrostalon harjannostajaisissa.

”Vipinää on niin paljon, että joudumme hidastamaan seuraavien kohteiden toteutusaikataulua, koska emme saa tarpeeksi elementtejä niiden toteuttamiseen. Toivottavasti nopeasti kasvanut kiinnostus puurakentamista kohtaan lisää kiinnostusta clt-levyjen tuotannon aloittamiseen Suomessa”, Liimatainen toivoi.

OIKAISU

Kirjanpainaja ei pureudu runkoon

Jutun ”Hyönteispommi tikittää Jämijärven suojelualueella” (MT 2.12.2013)kuvatekstissä mainittiin virheellisesti, että reikä rungossa olisi merkki kirjanpainajaiskeymästä. Kirjanpainaja elää vain runkopuun pinnalla. Jutun kuvassa olevat, puuainekseen ulottuvat reiät ovat jonkin muun lajin aiheuttamia. Runkopuuhun tekevät reikiä muun muassa jäärät ja havutikaskuoriaiset.

MT

Kirjanpainaja ei tee reikiä runkopuuhun.

Anna lahjaksi hyvää lukemista!

Suomen 2. luetuin päivälehti on maaseudun yrittäjän paras tietolähde. Ilmestyy 3 x viikossa.

Tietoa ja hyötyä ammattimiehille. Tuntee koneet ja hallitsee tekniikan. 18 nroa vuodessa.

Aarre tarjoaa tietoa ja elämyksiä metsäasioista kiinnostuneille. 10 lehteä vuodessa.

Lehtilahja on aina arvostettu ja tuo iloa pitkään. Tilaa ystävälle, sukulaiselle tai vaikkapa naapurille.

Tilaa helposti:
- Täytä ja postita viereinen kortti
- Soita 020 413 2277 (klo 8–16)
- Tilaa netistä: www.viestilehdet.fi/joulu

Tilaa heti! Tarjous voimassa 31.12.2013 asti.

Lahjatilauskortti

Viestilehdet Oy maksaa postimaksun

Kyllä kiitos! Tilaan lahjaksi rastimani lehden:

Maaseudun Tulevaisuus Aarre
☐ 6 kk=72,90 € (MM3104)
☐ 2 kk = 39,90 € (MM3105)
☐ 12 kk (10 lehteä)=59,90 € (AM3121)
☐ 6 kk (5 lehteä) = 39 € (AM3122)

Koneviesti
☐ 18 nroa=99 € (KM3087)
☐ 9 nroa = 69 € (KM3088)

Tilaus on määräaikainen ja alkaa vuoden 2014 alusta.
Tarjous on voimassa kotimaan tilauksiin 31.12.2013 asti.

Lehden saaja _____
Lähiosoite _____
Postinumero _____ Postitoimipaikka _____

Lehden maksaja _____
Lähiosoite _____
Postinumero _____ Postitoimipaikka _____
Puhelin ____ - _____ Allekirjoitus _____

Antamiasi tietoja voidaan käyttää ja luovuttaa Viestilehdet Oy:n ja sen yhteistyökumppaneiden suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti. Halutessasi voit kieltää yhteystietojen käytön/luovutuksen ilmoittamalla siitä Viestilehdet Oy:n asiakaspalveluun: Viestilehdet Oy/Asiakaspalvelu, PL 440, 00101 Helsinki, puh. 020 413 2277 (ark. 8–16).

VIESTILEHDET OY
Tunnus 5002596
Info: M2
00003
VASTAUSLÄHETYS